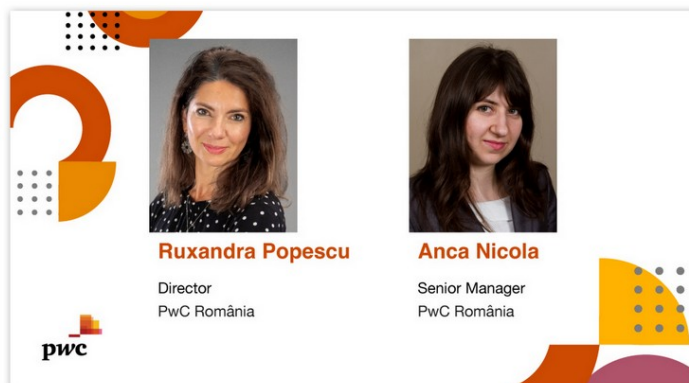

Cele mai recente modificari aduse facilităților fiscale pentru R&D: Ce beneficii avem și la ce trebuie sa fim atenți?

Facilitățile fiscale sunt o componenta importanta a planurilor ce vizeaza creșterea investițiilor în activitatea de cercetare-dezvoltare și inovare. Având în vedere ca, de la 1 ianuarie 2024, contribuabilii care au devenit platitori de impozit minim pe cifra de afaceri (IMCA), în loc de impozit pe profit, nu au mai putut aplica facilitatea fiscala pentru activitațile de cercetare-dezvoltare, au fost aduse modificari Codului fiscal. Odata cu publicarea OUG 115/2024, platitorii de IMCA pot scadea din acest impozit valoarea obținuta prin aplicarea cotei de 16% asupra cuantumului reprezentând deducerea suplimentara de 50% din cheltuielile eligibile pentru activitațile de cercetare-dezvoltare.

Care sunt facilitățile fiscale pentru cercetare dezvoltare pe care le putem aplica în acest moment?

- deducerea suplimentara, în proporție de 50%, a cheltuielilor efectuate pentru activitatile de cercetare-dezvoltare (fie direct la calculul impozitului pe profit sau din impozitul pe cifra de afaceri, dupa caz);
- aplicarea metodei de amortizare accelerata în cazul aparaturii si echipamentelor destinate activitatilor de cercetare-dezvoltare (deducerea a 50% din valoarea echipamentului în primul an de funcționare);
- scutirea de impozit pe venit pentru angajații care obțin venituri din activitatea de cercetare-dezvoltare;
- scutirea de impozit pe profit pentru contribuabilii cu activitați exclusiv de cercetare – dezvoltare în primii 10 ani de activitate (neaplicabila în prezent în lipsa unor masuri de ajutor de stat).

Concret, companiile care desfașoara activitați de cercetare-dezvoltare pot deduce suplimentar 50% din cheltuielile lor eligibile de cercetare și dezvoltare, obținând efectiv o reducere a impozitului de 8% din costurile eligibile, la o cota standard de impozit pe profit de 16%. Spre exemplu, pentru cheltuieli eligibile de 1 milion de lei, contribuabilii pot economisi 80.000 lei din impozitul pe profit sau impozitul minim pe cifra de afaceri, în timp ce pentru un salariu brut de 20.000 lei, impozitul pe venit scutit este de 1.300 de lei.

Exceptarea de la plata impozitului pe venitul din salarii obținute din activitatea de cercetare-dezvoltare, fara limitare în timp și fara plafonare

Principalul avantaj al scutirii de la plata impozitului pe venit pentru angajații care desfașoara activități de cercetare-dezvoltare față de celelalte scutiri de impozit pe venit prevazute de Codul Fiscal este lipsa unei limitări în timp a facilității sau a unei plafonări a sumei la care aceasta se aplica.

Una dintre măsurile prevazute în Planul Național de Redresare și Reziliență privind revizuirea cadrului fiscal este eliminarea treptată a stimulentele fiscale de la impozitul pe venit. În acest moment în Codul Fiscal data de 31 decembrie 2028 este prevazută ca data limită pentru aplicarea scutirii de impozitare pentru veniturile din salarii obținute de angajații din crearea de software, sectorul construcțiilor, agricultura și industria alimentară. Plafonarea aplicării scutirii la suma de 10.000 lei/lună, introdusă la sfârșitul anului trecut, a fost considerată o etapă intermediară în atingerea obiectivului de eliminare treptată a stimulentele fiscale din zona impozitului pe venit.

Cu toate acestea, facilitățile pentru activitatea de cercetare-dezvoltare par să urmeze o traiectorie diferită, inclusiv scutirea de la impozitarea veniturilor angajaților, în strânsă corelare cu interesul și sprijinul acordat de autorități în creșterea investițiilor îndreptate în zona de cercetare-dezvoltare. O dovadă în acest sens o constituie faptul că scutirea de la impozitul pe venit pentru angajații implicați în proiecte de cercetare dezvoltare nu este limitată în timp și nici nu este plafonată.

La ce trebuie să fim atenți când aplicăm facilitățile fiscale pt R&D?

Aplicarea facilităților de cercetare-dezvoltare poate fi un proces complex, însă există câteva aspecte cheie care ne pot ghida în implementarea lor cu succes:

- **Activitatea desfășurată.** Primul pas în evaluarea eligibilității pentru aplicarea facilităților fiscale pentru cercetare dezvoltare este confirmarea existenței unei astfel de activități la nivelul companiei. O astfel de testare a naturii activității trebuie să aibă la bază cele cinci criterii menționate atât în legislația națională, cât și în Manualul Frascati: noutate, creativitate, caracter sistematic, incertitudine, caracterul transferabil și/sau reproductibil.
- **Organizarea și documentarea activității de cercetare-dezvoltare.** Documentarea organizării activității de cercetare-dezvoltare pe proiecte, cu detalierea capitolelor fundamentale de planificarea a proiectului: descriere, obiectiv, durată, echipa, buget alocat, tip finanțare.
- **Procesul de certificare.** Certificarea activităților de cercetare-dezvoltare este obligatorie pentru contribuabilii mari ce intenționează să aplice deducerea suplimentară pentru impozitul pe profit, însă și restul contribuabililor care optează pentru certificare pot obține un grad mai mare de confort pentru aplicarea facilității de cercetare-dezvoltare în cazul unui control fiscal.
- **Relațiile contractuale.** Un alt aspect la fel de important în aplicarea facilităților îl reprezintă tipul de contract care stă la baza prestării serviciilor sau vânzării produselor în care au fost înglobate activitățile de cercetare-dezvoltare. În practică pot exista situații în care inspectorii fiscali să conteste și să respingă aplicarea facilităților fiscale din cauza necorelării clauzelor contractuale cu activitatea pe care contribuabilul susține că o

desfașoara/tranzacțiile efectiv efectuate, în special în situații de subcontractare a anumitor activități.

Așadar, facilitățile fiscale pentru activitatea de cercetare-dezvoltare pot aduce un real beneficiu companiilor care derulează astfel de proiecte, iar complexitățile și birocrația pot fi controlate mai ușor printr-o abordare bazată pe planificare, documentare și monitorizare.